

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ดำเนินการร่วมกันของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๑๓ ส่วนราชการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ ๑) เพื่อถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช และเพื่อรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ที่ทรงมีต่อปวงชนชาวไทย ๒) เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรนำแนวทางทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรในพื้นที่ของตนเองตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นที่ของเกษตรกร ๓) เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพดีขึ้นสามารถลดรายจ่ายในครัวเรือน และมีรายได้เสริม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และเพื่อรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อปวงชนชาวไทย ที่ได้ทรงพระราชทานแนวทางการพัฒนาการเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งเป็นทฤษฎีแห่งการใช้น้ำและการบริหารงานพัฒนาการเกษตรแผนใหม่ เน้นเกษตรกรรายย่อยให้สามารถเลี้ยงตนเองได้ มีรายได้เพียงพอและมีอาหารไว้บริโภคเพียงพอตลอดปี โดยมีเป้าหมายเป็นเกษตรกรที่มีความสมัครใจ และมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในพื้นที่ ๘๘๒ อำเภอ จำนวน ๗๐,๐๐๐ ราย โดยมอบหมายให้ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมดำเนินการ จำนวน ๑๓ ส่วนราชการ ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมหม่อนไหม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมชลประทาน กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน กรมการข้าว สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหลักที่ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมทั้งจัดทำคู่มือการดำเนินงานโครงการ และ Model การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ด้วยพื้นที่ขนาดต่างๆ รวมถึงร่วมกำหนดแนวทางการดำเนินงานและกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ได้รับการจัดสรรเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๐๒,๔๔๔,๔๔๗.๙๒ บาท ซึ่งได้รับงบประมาณจาก ๒ ส่วน คือ งบประมาณของส่วนราชการ จำนวน ๘๔,๖๑๒,๕๙๗.๙๒ บาท (งบดำเนินงาน ๖๖,๓๐๘,๗๙๗.๙๒ บาท งบอุดหนุน ๑๐,๙๘๕,๙๐๐ บาท และงบรายจ่ายอื่น ๗,๓๑๗,๙๐๐บาท) กับงบที่ได้รับการสนับสนุนจากเอกชน จำนวน ๑๗,๘๓๑,๘๕๐ บาท โดย ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ มีผลการเบิกจ่ายโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน ๑๐๒,๒๒๐,๑๕๕.๑๗ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๗๘ จากจำนวนงบประมาณที่ได้รับจัดสรร คงเหลือ ๒๒๔,๒๙๒.๗๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๒ จากจำนวนงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

จากการสอบถามและตรวจสอบเอกสารหลักฐานผลการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ ประกอบด้วย รายงานผลการดำเนินงานของโครงการฯ สรุปแผน/ผลการดำเนินงานโครงการฯ ผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ รั้งฟังบรรยายสรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ และการสอบถามเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในส่วนกลาง กองประสานโครงการพระราชดำริ กองแผนงาน สำนักส่งเสริมพัฒนาการบัญชีและถ่ายทอดเทคโนโลยี กลุ่มประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ กองโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ กองประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กองวิจัยและพัฒนาส่งเสริมการเกษตร กองประสานงานโครงการพระราชดำริ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีหม่อนไหม กองประสานงานโครงการพระราชดำริและโครงการพิเศษ และศูนย์ประเมินผล ที่รับผิดชอบดำเนินงานโครงการฯ ของหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ ๑๓ ส่วนราชการ และสุ่มตรวจสอบพื้นที่

ดำเนินงานที่จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ส่วนราชการที่ร่วมขับเคลื่อนสามารถดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการฯ ได้ตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ที่กำหนด ผลการดำเนินงานภาพรวมโครงการฯ มีแนวโน้มที่ดีขึ้น เช่น เกษตรกรได้รับการส่งเสริมให้นำหลักทฤษฎีใหม่ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้ ปัจจัยการผลิตที่มอบให้กับเกษตรกรเป้าหมายสามารถลดค่าใช้จ่ายได้ เนื่องจากได้นำผลผลิตที่ได้มาบริโภคในครัวเรือน บางส่วนหากผลผลิตเหลือก็จะนำไปขายแต่มีเพียงส่วนน้อย ซึ่งเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ มีจำนวน ๗๐,๕๑๔ ราย มีปริมาณสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด

แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินงานยังมีจุดอ่อน/ความเสี่ยงที่เป็นสาระสำคัญในเรื่องการบริหารจัดการกิจกรรม เช่นการดำเนินงานตามขั้นตอน วิธีการที่กำหนดไว้ในคู่มือการปฏิบัติงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ การกำหนดเป้าหมาย การติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ ระบบควบคุมภายใน และการใช้จ่ายงบประมาณมีการนำเงินงบประมาณและเงินเหลือจ่ายจากโครงการฯ ไปดำเนินการกิจกรรมอื่นๆ ที่ไม่อยู่ภายใต้โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ อาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานโครงการฯ บางส่วน ยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ที่โครงการกำหนด สำหรับจุดอ่อน/ความเสี่ยงที่ปรากฏ มีสาเหตุมาจากหลายประการ ซึ่งรวมปัจจัยภายนอกที่ส่งผลให้การดำเนินงานไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เช่น เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ยังไม่มีความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการมีแหล่งน้ำแต่ขนาดไม่เหมาะสม ประสบปัญหาภัยแล้ง หรืออุทกภัย หรือปัญหาสภาพภูมิอากาศไม่เหมาะสมต่อการผลิต โดยสรุปประเด็นข้อตรวจพบ ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>ข้อตรวจพบที่ ๑ ผลการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ บรรลุวัตถุประสงค์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพียงบางส่วน</p> <p>มีการส่งเสริมองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ให้นำหลักทฤษฎีใหม่ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง โดยนำเกษตรกรศึกษาดูงานในแปลงต้นแบบของเกษตรกร/ศูนย์การเรียนรู้ จำนวน ๗๐,๓๗๕ ราย จากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๗๐,๕๑๔ ราย เกินกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ (๗๐,๐๐๐ ราย) และมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกรทั้ง ๗๐,๐๐๐ ราย แต่มีเกษตรกรบางรายไม่ขอรับปัจจัยการผลิต ได้แก่ ด้านประมง ๑,๙๐๒ ราย และด้านปศุสัตว์ ๔๖ ราย เนื่องจากบางพื้นที่ของเกษตรกรไม่พร้อมรับปัจจัยการผลิต ปัจจัยการผลิตบางชนิดไม่ตรงกับความต้องการของเกษตรกร ทั้งนี้หากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มิได้ดำเนินการต่อยอดจากปัจจัยการผลิตที่ได้รับสนับสนุนแล้ว ผลผลิตที่ได้จากปัจจัยการผลิตพื้นฐานยังมีไม่มาก ไม่เพียงพอที่จะแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่ก็สามารถลดรายจ่ายของเกษตรกร</p>	

ข้อตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>ได้ในระดับหนึ่ง เนื่องจากนำผลผลิตที่ได้มาบริโภคในครัวเรือน รวมทั้งเกษตรกรบางส่วนไม่ได้จัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๑.๑ บางส่วนราชการกำหนดตัวชี้วัดไม่ชัดเจน และไม่ได้ประเมินผลการดำเนินงานโครงการตามตัวชี้วัดที่ส่วนราชการกำหนด</p> <p>การกำหนดตัวชี้วัดของกรมปศุสัตว์ กรมพัฒนาที่ดิน และกรมการข้าว เมื่อสิ้นสุดโครงการ ไม่ได้จัดเก็บข้อมูลประกอบตัวชี้วัดเพื่อประเมินผล</p>	<p>๑.กรมปศุสัตว์และกรมการข้าวควรจัดเก็บข้อมูลประกอบการประเมินตัวชี้วัดโครงการ เพื่อจะได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการที่กรมปศุสัตว์และกรมการข้าวดำเนินการได้</p> <p>๒.กรมพัฒนาที่ดินควรกำหนดตัวชี้วัดของโครงการทุกโครงการให้มีความชัดเจน สามารถวัดผลได้ และจัดเก็บข้อมูลประกอบการประเมินตัวชี้วัดโครงการ เพื่อจะได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการที่กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการได้</p>
<p>๑.๒ การพบปะ ๕ ประสาน บางหน่วยงานผู้เกี่ยวข้องไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ครบถ้วนตามที่โครงการกำหนด</p>	<p>สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรกำหนดแผนการจัดกิจกรรมในภาพรวมของจังหวัดไว้ล่วงหน้า ในการจัดกิจกรรมพบปะ ๕ ประสาน หรือ ๓ ประสาน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการวางแผนงานและจัดเจ้าหน้าที่เข้าร่วมกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนดไว้ในแผน</p>
<p>ข้อตรวจพบที่ ๒ กิจกรรมการขับเคลื่อนโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ อาจยังไม่สามารถนำไปสู่การบรรลุ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย โครงการในภาพรวม</p> <p>๒.๑ การคัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรเป้าหมาย ดำเนินไม่เป็นไปตามคู่มือที่กำหนด</p> <p>มีการปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเกษตรกร โดยให้คัดเลือกเกษตรกรที่เป็น Start Zero เข้าร่วมโครงการฯ ก่อน แต่เกษตรกรที่เป็น Start Zero มีจำนวนน้อย ทำให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ทำการเกษตรเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว จึงไม่เป็นไปตามที่คู่มือและแนวทางกำหนด</p>	<p>สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรนำผลจากการดำเนินการที่ผ่านมา มากำหนดคุณลักษณะของเกษตรกรให้เหมาะสมในการดำเนินการปีต่อไป</p>
<p>๒.๒ ขั้นตอนการส่งเสริมองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการ ในโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ดำเนินการได้ไม่ครบตามเป้าหมายที่กำหนด</p> <p>ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ร้อยเอ็ด มีการส่งเสริมองค์ความรู้ให้กับเกษตรกร พาเกษตรกรไปศึกษาดูงานแปลงต้นแบบ ๑๓๙ ราย ไม่ครบตามเป้าหมาย ๒๐๖ ราย ที่กำหนด ส่งผลให้เกษตรกรที่</p>	<p>ในคราวต่อไป กรมหม่อนไหม ควรชี้แจงรายละเอียดโครงการฯ ให้เกษตรกรทราบ และตรวจสอบความพร้อมของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ว่าสามารถเข้าร่วมกิจกรรมให้ครบถ้วนตามที่โครงการฯ</p>

ข้อตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>เข้าร่วมโครงการฯ แต่ไม่ได้รับความรู้เกี่ยวกับแนวทาง ทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในการดำเนินกิจกรรมทาง การเกษตรในพื้นที่ของตนเอง จำนวน ๖๗ ราย เป็น การดำเนินการให้กับเกษตรกรไม่ครบทุกขั้นตอน ตามที่โครงการฯ กำหนด</p>	<p>กำหนดหรือไม่ เพื่อจะได้ประเมินผลว่ากิจกรรมที่ โครงการดำเนินการนั้น ส่งผลต่อความสำเร็จของ โครงการหรือไม่</p>
<p>๒.๓ การสนับสนุนปัจจัยการผลิตพื้นฐานเพื่อการ พึ่งพาตนเองเบื้องต้น ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้</p> <p>การสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกร ไม่ เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ เนื่องจากหน่วยงานที่ผลิต และสนับสนุนปัจจัยการผลิตอยู่ระหว่างการผลิตและ จัดหา อีกทั้งเกษตรกรเป้าหมาย บางพื้นที่ไม่มีความ พร้อมในการรับปัจจัยการผลิต อาจเกิดจากอุทกภัย ทั้งเจ้าหน้าที่และเกษตรกรไม่สามารถมารับแจกปัจจัย การผลิตได้ หรือประสบภัยแล้งไม่มีน้ำในบ่อ หรือ ขนาดของบ่อไม่เหมาะสมในการรับปัจจัยการผลิต</p>	<p>ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง และกรมหม่อนไหม ร่วมกันพิจารณาถึง ความเหมาะสมของระยะเวลาในการสนับสนุนปัจจัยการ ผลิต เพื่อที่จะกำหนดแผนการแจกปัจจัยการผลิตให้ สอดคล้องกับการผลิต/จัดหาและความพร้อมของ เกษตรกร</p>
<p>๒.๔ เกษตรกรเป้าหมายรับการสนับสนุนปัจจัยการ ผลิตเพื่อการพึ่งพาตนเองเบื้องต้นไม่ครบทุกราย</p>	<p>ในคราวต่อไป กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรม ส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร และกรม หม่อนไหม ควรสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้ตรงกับ ความ ต้องการของเกษตรกร และควรมีการสนับสนุนปัจจัย การผลิตเพิ่มเติมให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ใน ปีก่อน แล้วยังสนใจในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ พร้อมทั้งได้นำหลักทฤษฎีใหม่ไปปรับใช้ในพื้นที่ ของ ตนเอง เพื่อที่จะได้ผลความสำเร็จในการดำเนินงานให้ เป็นรูปธรรม</p>
<p>๒.๕ การจัดทำ/ส่งคู่มือการเลี้ยงปลาให้เกษตรกรที่ เข้าร่วมโครงการไม่สอดคล้องกับระยะเวลาในการ ดำเนินงาน</p>	<p>กรมประมงควรพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณให้ สอดคล้องกับระยะเวลาในการดำเนินงาน ของแต่ละ กิจกรรม เพื่อให้ผลการใช้เงินงบประมาณเป็นไปตาม วัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด</p>
<p>ข้อตรวจพบที่ ๓. การบันทึกข้อมูลเกษตรกรที่เข้า ร่วมโครงการฯ ในระบบจัดเก็บข้อมูลเกษตรกร ยัง ไม่ครบถ้วน ถูกต้อง</p> <p>การบันทึกข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เกษตรทฤษฎีใหม่ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ จำนวน เกษตรกรที่กรมรับผิดชอบกับข้อมูลเกษตรกรในระบบ ไม่ตรงกัน และยังมีได้ประเมินผลจัดกลุ่มให้กับ เกษตรกรทุกราย เนื่องจากหลังจากที่โครงการแล้ว</p>	<p>๑. กรมการข้าว กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรม วิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน กรม ส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมหม่อน ไหม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจ การเกษตร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม</p>

ข้อตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>เสร็จในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ แล้วยังมีกลุ่มเกษตรกรกลุ่ม N ในระบบจัดเก็บข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ อีกทั้งการบันทึกข้อมูลเกษตรกรบางส่วนบันทึกรายละเอียดไม่ครบถ้วน เช่น ไม่ได้บันทึกแผนการพัฒนา ผังแปลงหลังเข้าโครงการ แผน/ผลการปฏิบัติงาน ซึ่งข้อมูลในระบบฐานข้อมูล และจากการสอบถามข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจังหวัดนครสวรรค์ พบว่ามีข้อมูลของเกษตรกรไม่สอดคล้องตรงกัน เนื่องจากรายชื่อเกษตรกรที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๒ มีเกษตรกรบางรายที่มีใบสมัครแต่ไม่ได้ไปศึกษาดูงาน และมีเกษตรกรบางรายที่ไปดูงานไม่มีใบสมัคร</p>	<p>และสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรแจ้งหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบข้อมูลในระบบของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ในปี ๒๕๖๐ ให้ถูกต้องและครบถ้วน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลของเกษตรกรในการดำเนินงานโครงการในปีต่อไป</p> <p>๒. เห็นควรให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๒ ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์ตรวจสอบความถูกต้องของเกษตรกรว่ารายใดที่เข้าร่วมโครงการหากเข้าร่วมโครงการแล้วยังมิได้กรอกใบสมัครก็ให้กรอกใบสมัครให้เรียบร้อย และบันทึกแก้ไขข้อมูลเกษตรกรให้ถูกต้องในระบบต่อไป</p>
<p>ข้อตรวจพบที่ ๔. การดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ บางขั้นตอนยังปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๔.๑ ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.๒๕๕๑</p> <p>มีการใช้เอกสารประกอบการเบิกจ่ายไม่ถูกต้อง โดยมีการใช้ใบสำคัญรับเงินและสำเนาบัตรประชาชนของผู้รับจ้าง มาเป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงิน ค่าอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่ม</p>	<p>ในคราวต่อไป ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของกรมการข้าว กรมประมง กรมวิชาการเกษตร กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมหม่อนไหม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔๓ ที่กำหนด ไว้ว่า “... ในกรณีที่ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ จ่ายเงินไปโดยไม่สามารถเรียกใบเสร็จรับเงินได้ ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างนั้นทำใบรับรองการจ่ายเงินเพื่อนำมาเป็นเอกสารประกอบการขอเบิกเงินต่อส่วนราชการ และเมื่อมีการจ่ายเงินแล้ว ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างนั้น ทำใบสำคัญรับเงินและลงชื่อในใบสำคัญรับเงินนั้น เพื่อเป็นหลักฐานการจ่าย”</p>
<p>๔.๒ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม พ.ศ.๒๕๔๙ และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๕๕</p> <p>๑.ไม่ได้รายงานผลการฝึกอบรมให้กับหัวหน้าส่วนราชการ (อธิบดี) ทราบหลังจากที่จัดฝึกอบรมแล้ว</p>	<p>๑.ในคราวต่อไป เห็นควรให้กรมการข้าว กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรม</p>

ข้อตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>เสร็จ แต่รายงานผลให้กับหัวหน้าหน่วยงาน ทราบ</p> <p>๒.มีการใช้เอกสารประกอบการเบิกจ่ายไม่ถูกต้อง โดยมีการใช้ใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน (บก ๑๑๑) มาเป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายค่าพาหนะให้กับเกษตรกร</p> <p>๓.มีการปรับแก้ไขรายละเอียดในแบบฟอร์มการเบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมบุคคลภายนอก</p> <p>๔.ใช้ใบสำคัญรับเงินและสำเนาบัตรประชาชนของวิทยากร มาเป็นหลักฐานในการเบิกค่าตอบแทนวิทยากร</p>	<p>ชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมหม่อนไหม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม พ.ศ.๒๕๔๙ และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๕๕ ข้อ ๒๓ “ให้มีการประเมินผลการฝึกอบรมและรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการที่จัดการฝึกอบรมภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันสิ้นสุดการฝึกอบรม”</p> <p>๒.ในคราวต่อไป ให้ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ร้อยเอ็ด และหน่วยงานที่สังกัดกรมหม่อนไหม สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานตรวจบัญชีนครสวรรค์ และศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ใช้แบบฟอร์มใบสำคัญรับเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาฝึกอบรมสำหรับบุคคลภายนอก (เอกสารหมายเลข ๒) ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมการจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ.๒๕๕๕ (ข้อ ๑๙) กำหนด</p> <p>๓.ในคราวต่อไป ให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้แบบฟอร์มใบสำคัญรับเงินค่าตอบแทนวิทยากร ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมการจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ.๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๒ ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๕๕ กำหนด</p>
<p>๔.๓ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมกำหนด</p> <p>๑) มีการจ่ายเงินงบประมาณจากงบดำเนินงาน แผนงานพื้นฐานด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เพื่อมาเป็นค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งรายการดังกล่าวจัดอยู่ในหมวดงบรายจ่ายที่อยู่ในประเภทของเงินอุดหนุน ทั้งนี้จากการตรวจสอบไม่พบเอกสาร/หลักฐาน ในการขออนุมัติโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายกับสำนักงานงบประมาณ จากงบดำเนินงานเป็นงบเงินอุดหนุน</p> <p>๒) มีการนำเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายในการ</p>	<p>๑.เห็นควรให้กรมประมง จัดทำหนังสือขอทำความเข้าใจกับสำนักงานงบประมาณ เพื่อขอผ่อนผันการใช้งบประมาณรายจ่ายของโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่มีการเบิกจ่ายงบประมาณไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ และระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>๒. เห็นควรให้กรมวิชาการเกษตร บริหารจัดการและเบิกจ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์เป้าหมาย ผลผลิต ของโครงการที่กำหนดไว้ตามแผนงานงบประมาณทุกกิจกรรม/โครงการ หาก</p>

ข้อตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>ติดตามเกษตรกรโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ไป ซ่อมแซมทาสีอาคารอำนวยการ</p>	<p>โครงการฯ ดำเนินการแล้วเสร็จตามรายการงบประมาณ รายจ่ายที่ระบุในแผนการใช้จ่ายงบประมาณและบรรลุ วัตถุประสงค์โครงการ จึงสามารถนำเงินเหลือจ่ายมา ดำเนินการในลักษณะของการบริหารภายในหน่วยงาน ได้ และต้องขออนุมัติโอนเปลี่ยนแปลงเงินงบประมาณ ต่อหัวหน้าส่วนราชการทุกครั้ง หากมีการนำเงิน งบประมาณภายใต้โครงการไปใช้ในกิจกรรมอื่นใน แผนงานเดียวกันทั้งกรณีที่เป็นเงินเหลือจ่ายจากการ ดำเนินงานหรือยังไม่มีงบดำเนินการ เพื่อปฏิบัติให้ เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕</p>
<p>ข้อตรวจพบที่ ๕ มีการจัดวางระบบการควบคุมของ หน่วยงานยังไม่เหมาะสมเพียงพอ ส่วนราชการที่ร่วมบูรณาการโครงการสำคัญของ กระทรวง ไม่มีการจัดวางระบบการควบคุมภายใน โครงการ เช่น โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่</p>	<p>ส่วนราชการที่ร่วมบูรณาการควรดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) พิจารณาทบทวนการจัดวางระบบการควบคุม ภายใน การประเมินความเสี่ยงขององค์กรให้ครอบคลุม กิจกรรม/โครงการสำคัญ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ ประเมินตนเอง และนำผลการประเมินตนเองมาใช้ ประกอบการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การ กำหนดกลยุทธ์ การติดตาม การประเมิน และการวัดผล การปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ และช่วยให้การ พัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถบริหาร ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ๒) สั่งให้ผู้เกี่ยวข้องและหน่วยงานที่รับผิดชอบ โครงการฯ ระดับกรม ดำเนินการติดตาม วิเคราะห์ ประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ ในภาพรวมอย่าง สม่ำเสมอ เพื่อให้รับทราบปัญหา/อุปสรรคในการ ดำเนินงานและนำมากำหนดเป็นนโยบาย/มาตรการใน การดำเนินการในระยะต่อไป ๓) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีองค์ความรู้ เรื่อง กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน หรือจัด ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในองค์กร (KM) เพื่อเป็นการ เพิ่มพูนองค์ความรู้ให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

ข้อตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>ข้อสังเกต การกำกับ ติดตาม รายงาน และ ประเมินผล ข้อมูลที่นำมารายงานยังมีไม่เพียงพอ</p> <p>การรายงานความก้าวหน้าของโครงการฯ ของ จังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า มีบาง หน่วยงานที่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดส่ง รายงานความก้าวหน้าของโครงการฯ ให้กับสำนักงาน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดไม่ครบเป็นประจำทุกเดือน และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมิได้หมาย เหตุไว้ในรายงานความก้าวหน้าของโครงการฯ ว่า หน่วยงานใดบ้างที่มีได้จัดส่งรายงาน ซึ่งหากหน่วยงาน ที่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไม่จัดส่งรายงาน ในแต่ละเดือนให้กับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัด ข้อมูลที่ประกอบการรายงานจึงเป็นข้อมูลที่ไม่ ครบถ้วนถูกต้องตามความเป็นจริง</p>	<p>ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ รับผิดชอบในการรายงานความก้าวหน้าของโครงการฯ หากมีข้อมูลสนับสนุนไม่ครบถ้วน ถูกต้อง ต้องระบุ ปัญหาและอุปสรรคไว้ในรายงานด้วย เพื่อความ ครบถ้วนถูกต้องของรายงาน</p>

โดยสรุปผลการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ในภาพรวม ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สามารถส่งเสริมเกษตรกรให้นำหลักทฤษฎีใหม่ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นที่ของเกษตรกร เกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมฯ มีการนำความรู้ที่ได้ จากการไปศึกษาดูงานไปใช้ในแปลงของตนเอง และปัจจัยการผลิตที่เกษตรกรได้รับสนับสนุน ผลผลิตที่ได้ทำให้ เกษตรกรลดรายจ่ายของเกษตรกรได้ในระดับหนึ่ง เนื่องจากนำผลผลิตที่ได้มาบริโภคในครัวเรือน ซึ่งเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการ มีความพึงพอใจที่ได้เข้าร่วมโครงการอยู่ในระดับพอใจมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตามในการ ดำเนินงานโครงการ มีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์การรับสมัคร ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ การมอบหมายให้ปราชญ์เกษตรรับผิดชอบดูแลเกษตรกร การจัดกิจกรรม พบปะ ๕ ประสาน การส่งเสริมให้เกษตรกรจัดทำบัญชีครัวเรือน การติดตามเยี่ยมเยียนเกษตรกร การจัดทำ ผังแปลงที่เข้าร่วมโครงการ การจัดทำแผนการผลิตและการปฏิบัติตามแผนของเกษตรกร และการบันทึก ข้อมูลเกษตรกรในระบบ ที่ยังดำเนินการได้ไม่เป็นไปตามขั้นตอนหรือหลักเกณฑ์ของโครงการกำหนด ดังนั้น คณะกรรมการการบริหารโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ควรพิจารณานำข้อตรวจพบ ข้อสังเกต และ ข้อเสนอแนะข้างต้นไปใช้ประกอบการประเมินความเสี่ยงและจัดวางระบบการควบคุมภายใน พร้อมทั้ง กำหนดหลักเกณฑ์/แนวทางแก้ไข เพื่อให้ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพ เกิดผลผลิตและผลลัพธ์ที่สร้าง ประโยชน์ให้กับเกษตรกรต่อไป ซึ่งต้องใช้เวลาในการดำเนินการโครงการในอีกระยะหนึ่ง จึงทราบผลลัพธ์ของ โครงการที่ชัดเจน